

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Економіка підприємства	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	бакалавр	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Смірнова Поліна Василівна

Вища освіта – спеціальність «Менеджмент організацій»

Науковий ступінь – кандидат економічних наук, 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри економіки підприємств харчування та торгівлі

Досвід роботи – 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка більше 15 наукових публікацій за тематикою дисципліни;
- співвиконавиця держбюджетних, бюджетних та госпдоговірних НДР;
- співавторка методичних розробок зі стратегічного управління та оцінки управління стратегічними змінами на підприємстві;
- учасниця наукових і методичних конференцій за тематикою дисципліни.

телефон	+380951491660	електронна пошта	P.Smirnov@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------	------------------	--------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів вищої освіти сучасного стратегічного мислення і набуття системи спеціальних знань, вмінь, практичних навичок зі стратегічного аналізу і цілевизначення, обґрунтуванні вибору моделі стратегії, її реалізації та контролю за їх виконанням з несенням повної відповідальності за досягнення результатів
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, робота у групах, електронне навчання
Специфічні результати	знати: основні категорії теорії стратегічного управління, сутність поняття «стратегія підприємства» та види стратегій, характеристику понять «цілі» і «місія» підприємства, значення цілевизначення, альтернативні стратегії розвитку підприємства, структуру стратегічного плану підприємства та етапи його формування, інструментарій стратегічного аналізу оцінки стратегічних альтернатив та методи обґрунтування найбільш доцільного портфелю стратегій; вміти: стратегічно, тактично та оперативно мислити щодо діяльності підприємства в сучасній глобалізованій економіці; використовувати інформацію з різних джерел для формування точки зору про стан світової, вітчизняної, галузевої та регіональної економік і оцінювати тенденції розвитку; розробляти місію та цілі підприємства з урахуванням можливих змін в навколишньому турбулентному середовищі; оцінювати ресурси підприємства та формувати напрямки зміцнення стратегічного потенціалу підприємства; розробляти пропозиції та обґрунтовувати найкращі сценарії розвитку підприємства в стратегічній перспективі; застосовувати методичний інструментарій в практичній діяльності з метою формування ієрархії стратегії підприємства, що дозволить ідентифікувати резерви підвищення ефективності діяльності підприємства.
Обсяг і форми контролю	5 кредитів ECTS (150 годин): 30 годин лекцій, 30 годин практичних занять; поточний контроль; підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції

ІК здатність розв'язувати складні завдання і практичні проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН. 25. Вміти аналізувати та впроваджувати європейські практики при вирішенні складних спеціалізованих завдань і практичних проблем, пов'язаних з функціонуванням та стратегічним розвитком підприємств.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1 Стратегічний контекст підприємства					
Лекція 1	Стратегія підприємства: поняття, еволюція, концепції	Семінарське заняття 1	Еволюція управлінських систем: види систем, підприємство як відкрита система	Самостійна робота	Економічна система: стратегічні ресурси як складові економічної системи
Лекція 2	Стратегічний контекст підприємства	Семінарське заняття 2	Стратегія як концентрований вираз політики підприємства в заданих умовах середовища		Етапи процесу формування стратегії. Фактори, що впливають на процес розроблення стратегії та зумовлюють її варіантність
Лекція 3	Визначення місії та цілей підприємства	Семінарське заняття 3	Сутність та значення місії для підприємства, вибір місії та побудова «дерева» цілей.		Культура, філософія, внутрішня концепція та імідж підприємства
Лекція 4	Оцінювання зовнішнього середовища підприємства	Практичне заняття 1	Виявлення можливостей та загроз із боку зовнішнього середовища підприємства		Визначення значущості для підприємства впливу компонентів зовнішнього середовища кожного рівня
Лекція 5-6	Аналіз стратегічного потенціалу підприємства	Практичне заняття 2-3	Виявлення сильних та слабких сторін підприємства. Здійснення комплексної діагностики середовища підприємства за допомогою SWOT-аналізу		Застосування різних методологічних концепцій проведення функціонального аналізу. Аналіз організаційної структури та культури підприємства
Лекція 7	Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні	Практичне заняття 4	Оцінка системи управління підприємством		Ознаки нестратегічного управління в українських підприємствах
Розділ 2 Стратегії підприємства вищого рівня					
Лекція 8-9	Стратегії бізнесу підприємства	Практичне заняття 5-6	Обґрунтування стратегічного набору підприємства	Самостійна робота	Наступальна стратегія: стратегічні альтернативи, основні стадії розвитку на підприємствах України
Лекція 10	Стратегії диверсифікації діяльності підприємства	Практичне заняття 7	Виділення елементів стратегічної відповідності при обґрунтуванні стратегії диверсифікації підприємства		Співвідношення концепцій стратегічної зони господарювання та стратегічного бізнес-центру
Лекція 11-12	Стратегії зовнішнього розвитку підприємства	Практичне заняття 8-9	Аналіз конкурентних позицій підприємства або продукції, яку воно виробляє		Стратегічні альтернативи та форми зовнішнього росту підприємства

Лекція 13	Корпоративна стратегія підприємства	Практичне заняття 10	Обґрунтування та розробка корпоративної стратегії підприємства	Самостійна робота	Основні напрями, особливості, конкурентні підходи до формування ділової стратегії підприємства
Лекція 14	Методи формування стратегії розвитку підприємства	Практичне заняття 11	Види та переваги матричних моделей. Матриця життєвого циклу продукту		Особливості застосування моделей «Мак-кінсі - 7С», «LOTS»
Лекція 15	Альтернативність у стратегічному виборі	Практичне заняття 12	Аналіз стратегічних альтернатив та обґрунтування конкурентної стратегії підприємства		Розробка альтернативних стратегічних дій та вибір стратегічного напрямку діяльності підприємства

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Піжук О. І. Стратегія підприємства : навч. посіб. Львів : Видавець Марченко Т. В., 2025. 392 с. 2. Ковтун О.І. Стратегія підприємства : підручник. Львів : Видавець Новий світ- 2000, 2021. 426 с 3. Стратегічне управління: конспект лекцій. Навчальний посібник: навчальний наочний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізацією «Менеджмент і бізнес адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Л. П. Артеменко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 342с 4. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с. 5. Бутко М. П. Стратегічний менеджмент в умовах посиленняінтеграційних процесів : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 344 с 6. Хайло Я.М., Хайло В.О. Синтез стратегії розвитку підприємств життєзабезпечення міста. Монографія. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2024. 136 с.	Методичне забезпечення	1. Стратегія підприємства: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка ОПІ «Економіка підприємства» / П.В. Смірнова [Електронний ресурс] – Х. : ДБТУ, 2024. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. 107 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/61608/1/KL_SP_051_24.pdf 2. Стратегія підприємства: методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка ОПІ «Економіка підприємства» для денної та заочної форм навчання / П.В. Смірнова, Р.М. Бугріменко – [Електронний ресурс] – Х. : ДБТУ, 2024 . – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. 41 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/61611/1/MR_KR_SP_051_24.pdf 3. Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Стратегія підприємства : методичні вказівки, що забезпечують самостійну роботу здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка [Електронний ресурс] – Х. : ДБТУ, 2023. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. 50 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/ 4. Оцінка та управління стратегічними змінами: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр) спеціальності 051 Економіка ОПІ «Економіка підприємства», для денної та заочної форм навчання / П.В. Смірнова, Р.М. Бугріменко [Електронний ресурс] – Х. : ДБТУ, 2025 . – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. 162 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/61631/1/KL_OTSinka_uprav_strategh_zmin_25.pdf
------------	--	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

(<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за розділами
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у Кодексі академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету (<https://surl.li/nwuvwx>), Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<https://surl.li/rrlgvz>): виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.